

4-PR-4

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

شورای آموزش و امزشکی و تخصصی

(مشخضات کلی ، برنامه و عناوین درسی)

برنامه آموزشی دوره تخصصی (دستیاری)

بیماریهای داخلی و ادیهای بزرگ

IV

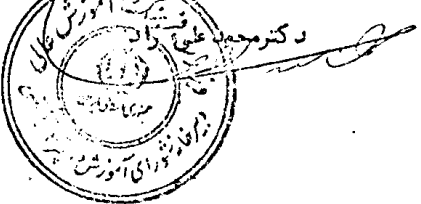
۱۵۰ ۲۵

زای صادره در ششمین نشست شورای آموزش و امزشکی و تخصصی مسنوخ
۱۳۶۶/۳/۲۷ در مورد برنامه آموزشی دوره تخصصی بیماریهای داخلی
دامهای بزرگ صحیح است و از تاریخ تصویب برای کنیه دانشگاه هـ
دامزشکی دانشگاههای کشور که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند
بر طبق ضوابط و مقررات مصوبه قابل و لازم الاجراست.

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر محمد فرهادی

دبیر شورای آموزش و امزشکی و تخصصی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بیت

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره تخصصی (دستیاری) بیماریهای داخلی

دوامهای بزرگ ۱۵۰ ۴ ۵

IV

تعریف:

ماده ۱- متخصص بیماریهای داخلی دوامهای بزرگ فردی است که مسائل مربوط به بیماریهای داخلی دوامهای بزرگ را در سطح پیشرفته فراگرفته و آشنائی کامل با روشهای تشخیص، پیشگیری و درمان بیماریهای داخلی دوامهای بزرگ را داشته باشد و در این رشته صاحب نظر شود.

هدف:

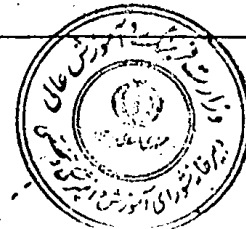
ماده ۲- هدف از تشکیل دوره تخصصی بیماریهای داخلی دوامهای بزرگ عبارت

است از:

- ۱- تربیت افراد متخصص جهت تدریس دروس مربوط به بخش داخلی دوامهای بزرگ.
- ۲- تربیت افراد صاحب نظر جهت امور پژوهشی و تخصصی بمنظور رفع نیازهای جامعه در این رشته.

مشخصات دوره:

ماده ۳- طول دوره آموزشی رشته تخصصی بیماریهای داخلی دوامهای بزرگ حداقل ۳ سال پیوسته میباشد که در شش نیمسال تحصیلی برنامه ریزی شده است.
ماده ۴- فارغ التحصیلان این دوره پس از گذراندن گدیه دروس مورد نیاز و دفاع پایان نامه تخصصی جهت شرکت در امتحان جامع (بورد تخصصی) به وزارت فرهنگ و آموزش عالی معرفی میشوند و در صورت موفقیت متخصص در بیماریهای داخلی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

نیمسال

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

دامهای بزرگ شناخته شده و دانشنامه تخصصی آنان توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی صادر میگردد .

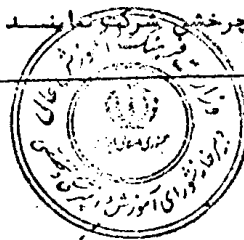
ماده ۵- داوطلبین این دوره از بین دارندگان دانشنامه دکتری دامپزشکی انتخاب میشوند .

ماده ۶- کشیک دستیاران تخصصی در درمانگاه و قسمت اورژانس توسط رئیس بخش و هد برگروه آموزشی مربوطه و ترم بندی دروس توسط شورای آموزشی و پژوهشی دانشکده مجری انجام میشود .

ماده ۷- دستیاران دوره تخصصی این رشته در سالهای دوم و سوم رزیدنسی بعد از هر ترم موظف به ارائه يك مقاله و یا ایراد يك سخنرانی علمی میشوند . مقاله ها که فرانس ایراه شده در هر ترم معادل يك واحد سمینار منظور می گردد و کار ارزشیابی آن بعهده کمیته دوره تخصصی دانشکده مجری و یا هیات متحنه رشته بیماریهای داخلی دامهای بزرگ آن دانشکده می باشد .

ماده ۸- در پایان هر نیمسال دستیار دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ بایستی از عهده کلیه امتحانات کتبی ، شفاهی و عملی مربوطه برآمده و حداقل نمره ۲ ابرمندی صفر تا ۲۰ در دروس الزامی و اختیاری کسب نماید حداقل معدل نیمسال تحصیلی ۴۰ میباشد .

ماده ۹- دستیاران دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ در سال اول علاوه بر شرکت در کلاسهای تخصصی ملزم به انجام امور خدماتی و شرکت در کلاسهای نظری و عملی دروس مربوطه به بخش داخلی دامهای بزرگ دوره - دکتری دامپزشکی نیز می باشند و در صورت تمایل می توانند در دروس عملیات درمانگاهی بخشهای جراحی ، رادیولوژی و مرکز تشخیص و درمان تخصصی یک نیمسال تحصیلی بطور چرخشی شرکت نمایند .

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

نشانی

تاریخ .....

شماره .....

پیوست .....

ماده ۱۰- دستیاران دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ
از سال دوم ملزمه حضور و مشارکت در اداره کلاسهای عملی بخش داخلی دامهای
بزرگ و انجام امور خدماتی و ارجاعی به بخش مربوطه میباشند .

ماده ۱۱- نتیجه پروژه تحقیقاتی دستیاران این رشته همانند سایر رشتههای
تخصصی در گروه پزشکی بصورت پایان نامه تخصصی و مقاله منتشر میگردد .

ماده ۱۲- دستیار تخصصی این رشته موظف به کار تمام وقت (چهار ساعت
در هفته) در بخش است .

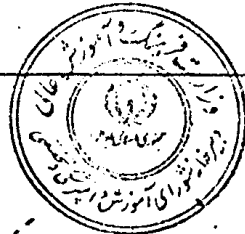
ماده ۱۳- دستیاران سال بالا تر موظف به راهنمایی و هدایت عملی و عملی
دستیاران سال پایین تر از خود میباشند . حدود راهنمایی و همکاری آنان توسط
رئیس بخش مجری تعیین خواهد شد .

ماده ۱۴- دستیاران رشته تخصصی بیماریهای ^{دلفی} دامهای بزرگ از لحاظ مقررات
و مسائل انضباطی و رعایت شئون حرفه ای تابع آئین نامه دوره های دستیاری
رشته های تخصصی دام پزشکی میباشند .

ماده ۱۵- میزان حق الزحمه ماهانه دستیاران رشته بیماریهای داخلی
دامهای بزرگ و افزایش حقوق سالانه بشرط ارتقاء به سال بالا ترتیب مقررات
و ضوابط تعیین شده در آئین نامه کلی دوره های دستیاری رشته های تخصصی
دام پزشکی می باشد .

ماده ۱۶- مواردی که در این آئین نامه تصریح نشده است تابع مقررات کلی
آئین نامه دوره های دستیاری رشته های تخصصی دام پزشکی می باشد .

ماده ۱۷- فهرست دروس الزامی دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای
بزرگ بقرار زیر است :

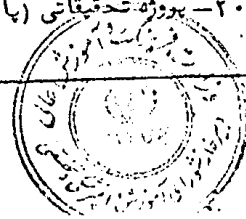

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بیت المال

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

نام درس	جمع واحد	واحد نظری	واحد عملی
۱- فیزیولوژی دستگاههای بدن حیوانات اهلی	۴	۴	-
۲- آسیب شناسی تشخیصی (پیشرفته)	۳	۱	۲
۳- تکنیکهای تشخیصی و روشهای درمانی	۲	۲	-
۴- بیماریهای پوست و فودر داخلی	۲	۲	-
۵- بیماریهای چشم و گوش	۱	۱	-
۶- بیماریهای دستگاه گوارش نشخوارکنندگان	۳	۳	-
۷- بیماریهای دستگاه گوارش علفخواران تک معده ای	۲	۲	-
۸- بیماریهای دستگاه تنفس	۲	۲	-
۹- بیماریهای قلب و عروق و سیستم لنفاوی	۲	۲	-
۱۰- بیماریهای اعصاب	۱	۱	-
۱۱- بیماریهای دستگاه تناسلی ادراری	۲	۲	-
۱۲- بیماریهای عفونی دام	۳	۳	-
۱۳- کلینیکال پاتولوژی	۲	۱	۱
۱۴- راد یولوژی تشخیصی	۳	۱	۲
۱۵- کشیک درمانگاهی (۱)	۳	-	۳
۱۶- کشیک درمانگاهی (۲)	۳	-	۳
۱۷- کشیک درمانگاهی (۳)	۳	-	۳
۱۸- پروژه تحقیقاتی (پایان نامه ۱)	۴	-	۴
۱۹- پروژه تحقیقاتی (پایان نامه ۲)	۴	-	۴
۲۰- پروژه تحقیقاتی (پایان نامه ۳)	۴	-	۴

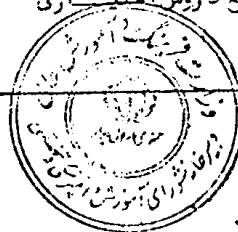

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

۱	-	۱	۲۱- سمینار ۱ مربوط به بیماریهای دامهای بزرگ
۱	-	۱	۲۲- سمینار ۲ مربوط به بیماریهای دامهای بزرگ
۱	-	۱	۲۳- سمینار ۳ مربوط به بیماریهای دامهای بزرگ
جمع دروس الزامی			
۲۹ واحد	۲۷ واحد	۵۶ واحد	
<p>ماده ۱۸- دستیاران رشته تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ علاوه بر گذراندن ۵۶ واحد دروس الزامی موظف به گذراندن حداقل ۴ واحد از دروس اختیاری این دوره نیز میباشند که با نظارت استاد راهنما از بین دروس اختیاری ذکر شده در ماده ۱۹ انتخاب می نمایند .</p> <p>ماده ۱۹- فهرست دروس اختیاری دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ به قرار زیر است :</p>			
جمع واحد			نام درس
	واحد نظری	واحد عملی	
۲	۲	-	۲۴- اپیدمیولوژی دامپزشکی
۳	۲	۱	۲۵- آمار حیاتی
۳	۲	۱	۲۶- کلینیکال فارماکولوژی
۳	۲	۱	۲۷- ایمنولوژی پیشرفته
۲	۲	-	۲۸- بیماریهای حیوانات باغ وحش و غیر بومی
۲	-	۲	۲۹- کالبد گشائی در مرکز تشخیص
۲	۲	-	۳۰- قوانین و مقررات دامپزشکی
۲	۱	۱	۳۱- سم شناسی (پیشرفته)
جمع دروس اختیاری			
۱۹ واحد	۱۳ واحد	۶ واحد	

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بیمارستان

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

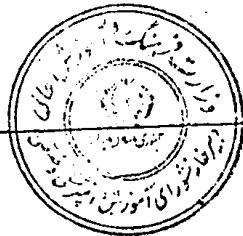
ماده ۲۰- مجموع واحدهای درسی، پروژه تحقیقاتی، سمینار و پایان نامه مورد نیاز برای تکمیل دوره تخصص بیماریهای داخلی دامهای بزرگ ۶۰ واحد میباشد که ۵۶ واحد آن از دروس الزامی و ۴ واحد آن از دروس اختیاری میباشد.

ماده ۲۱- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصص بیماریهای داخلی دامهای بزرگ بایستی حداقل دارای دو نفر استادیار و متخصص (مقیم یا مدعو) با چهارسال سابقه تدریس باشد.

ماده ۲۲- دانشکده دامپزشکی مجری دوره تخصص بیماریهای داخلی دامهای بزرگ بایستی از امکانات کتابخانه و نشریات ادواری معتبر دامپزشکی - درمانگاه مجهز مرکز تشخیص بیماریها و بخش کلینیکال پاتولوژی دستگاههای پیشرفته برای تشخیص بیماریهای داخلی، دستگاههای رادیوگرافی مناسب و قسمت اورژانس (۲۴ ساعت) و بیمارستان دامپزشکی با ظرفیت نگهداری حداقل ۳۰ دام بیمار برخوردار باشد.

ماده ۲۳- واحد آموزش دوره تخصص بیماریهای داخلی دامهای بزرگ بایستی مجری آموزش دوره دکتری دامپزشکی نیز باشد.

ماده ۲۴- این آئین نامه در ۲۴ ماده و سه بند در جلسه مورخ ۱۳۶۶/۲/۲۷ شورای آموزش دامپزشکی و تخصصی به تصویب رسیده و هرگونه تغییری در آن بایستی به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی برسد.

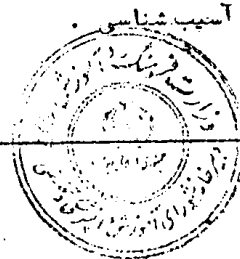
جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ آموزش عالی

بیتشالی

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

سرفصل عناوین دروس دوره تخصصی بیماریهای داخلی دامهای بزرگ

- ۱- آمار حیاتی پیشرفته : بحث در مورد انواع داده ها ، روشهای نمونه برداری (Sampling) ، آزمونهای آماری و کاربرد آنها از قبیل ANOVA, X^2 . Test, T. Test, Trends in Proportions, regression, Latin Square, Bioassay, Life table. Statistics with application to the Biological and Health Remington, 1976.
- ۲- تشریح کاربردی : بررسی کاربردی برخی از نواحی بدن دامها که در معاینه تشخیصی و درمان بیماریهای داخلی مورد استفاده قرار میگیرد (مانند نواحی عصبی جهت ایجاد بیحسی های موضعی)، نواحی معاینه اندامها مانند لمس استخوان کتف ، مفصل لگنی رانی ، تشخیص نوع و فرمول دندان در دامها ، تشخیص علائم بالینی جراحات عصبی مانند عصب صورت ، نواحی مناسب جهت معاینه قلب ، تنفس ، دستگاه گوارش ، دستگاه ادراری تناسلی و غیره .
- ۳- ایمنولوژی پیشرفته : بررسی بیماریهای ناشی از ایمنی در حیوانات مختلف .
- ۴- بیماریهای حیوانات باغ وحش و غیر بومی : بررسی بیماریهای حیوانات غیر اهلی مانند نشخوارکنندگان وحشی و تک سمیهای وحشی ، طرق تشخیص ، معاینه بالینی و درمان بیماریهای ویروسی ، انگلی ، میکربی و بیماریهای داخلی و اندامهای حرکتی در این دسته از حیوانات .
- ۵- کالبدگشایی در مرکز تشخیص : روشهای تشخیص ماکروسکوپی ضایعات در نشخوارکنندگان و تک سمی ها ، طرز نمونه برداری و ارسال به آزمایشگاه آسیب شناسی .

۶- آسیب شناسی تشخیص پیشرفته : تشخیص موارد مراجعاتی با توجه به ضایعات ریزی بینی برش‌های تهیه شده از این موارد .

۷- بیماریهای پوست و غدد داخلی : روشهای تشخیص بیماریهای پوست ، علل موریزی ، عفونتهای چرکی پوست ، تغییرات پوست در نتیجه اختلالات غدد داخلی ، تومورهای پوستی ، بیماریهای قارچی و انگلی ، بررسی بیماریهای غدد مختلف درون ریز .

۸- بیماریهای چشم و گوش : فیزیولوژی چشم و گوش ، روشهای معاینه چشم و گوش ، بیماریهای حدقه کره چشم ، دستگاه اشکی ، پلکها ، دستگاه حرکتی چشم و ملتحده و قرنیه و شبکیه ، بیماریهای عدسی ، گلوکوم ، بیماریهای گوش خارجی ، گوش میانی و داخلی .

۹- بیماریهای دستگاه گوارش دامهای بزرگ : اصول کلی معاینه دستگاه گوارش ، بیماریهای دهان ، حلق و مری ، معده ۱۵ و روده ۱۵ ، مقعد کبد ، پانکراس ، پرده صفاق .

۱۰- بیماریهای دستگاه تنفس : روشهای کلی معاینه دستگاه تنفس ، بیماریهای حفرات بینی ، حنجره ، نای ، ریه ۱۵ ، پرده جنب ، دیافراگم و مدیاستین ارتباط بیماریهای قلبی با بیماریهای تنفسی و تأثیر بیماریهای عمومی بر دستگاه تنفس .

۱۱- بیماریهای قلب و عروق و سیستم لنفاوی : روشهای معاینه و بازرسی قلب و گردش خون شامل الکتروکاردیوگرافی و رادیوگرافی ، روشهای تشخیص بیماریهای قلب و عروق ، صدای طبیعی و غیرطبیعی قلب آریتمی های قلبی ، نشانیهای بیماریهای قلبی ، فشارخون ، سندرمهای قلبی عروقی ، موارد اکتسابی و زادی ، تروماهای قلب ، ایست قلبی نارنجانی ، آمی احتقانی قلب .

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بیماری

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

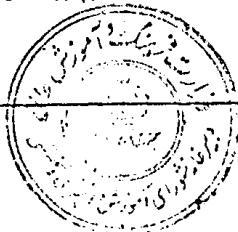
۱۲- بیماریهای اعصاب : پاسخ بافتهای عصبی به جراحات ، هدایتهای عصبی و رفلکسهای فیزیولوژی آن و علائم بیماریهای نخاع شوکی ، علل عدم تعادل فلجی های ناقص و کامل ، علل دردهای با منشأ عصبی ، علل چرخش سر و گردن و حرکات نیستاگموس ، روشهای معاینه اعصاب مرکزی ، تغییرات مردک در اثر بیماریهای عصبی ، صرخ ، دپرسیون و غیره .

۱۳- بیماریهای دستگاه ادراری تناسلی : نشانیهای بیماریهای دستگاه ادراری ارزیابی سیستم ادراری ، بیماریهای کلیه و نارسائی های کلیوی ، بیماریهای عمومی و دیگر اثرات ناشی از آن بر روی کلیه ها ، بیماریهای میزبانی ، عفونتهای دستگاه ادراری ، سنگهای مجاری ادراری ، بی اختیاری ادرار ، تروماهای دستگاه ادراری ، بیماریهای مثانه و مجرای خروجی ادرار ، آناتومی دستگاه تناسلی حیوان ماده ، آنومالیهای مادرزادی ، عوارض اکتسابی ، سیکل قاعدگی ، مراحل زایمان ، معاینات دستگاه تناسلی ، مسائل مربوط به آبستنی ، تلقیح مصنوعی ، آناتومی دستگاه تناسلی نر ، آنومالیهای مادر-زادی ، عوارض اکتسابی ، روشهای معاینه دستگاه تناسلی دام .

۱۴- بیماریهای عفونی : بحث در مورد اپیدمیولوژی و پاتوژنز ، بیماریهای باکتریایی و ریکتزایی ویروسی ، انگلی و قارچی . آشنائی با روشهای جدید تشخیص ، درمان و پیشگیری از این بیماریها در دامهای بزرگ .

۱۵- رادیولوژی تشخیصی : روشهای رادیوگرافی اندامهای حرکتی ، سرو قفسه صدری در دامهای بزرگ ، آشنائی با روشهای تفسیر رادیوگرافی .

۱۶- پروژه تحقیقاتی : دانشجو موضوعی را جهت انجام تحقیقات در سطح تخصصی داخلی با مشاوره استاد راهنما انتخاب و حداقل سه ترم روی آن مطالعه و بررسی می نماید .

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

مستطیلی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

۱۷- قوانین و مقررات دامپزشکی : قوانین و مقررات دامپزشکی ، مقررات مربوط به قرنطینه ، ضوابط بهداشتی ورود دامهای اهلی و صادرات دامهای اهلی و فرآورده های دامی ، مطالعه قوانین و مقررات بین المللی و داخلی دامپزشکی و بهداشتی .
مرجع :

- 1 - Applied Veterinary Anatomy, Habel, 1981 .
- 2 - Basic and clinical Immunology, stites et.al., 4th edition, 1982.
- 3 - Carlson's veterinary Radiology 1977 .
- 4 - Current veterinary therapy. KIRK IXth edition. Large animal Medicine, 1983 .
- 6 - Dermatology; Muller, 1984.
- 6 - Diagnostic Radiology; Kealy, 1979 .
- 7 - General veterinary pathology Thampson, 1981.
- 8 - Infectious diseases of Domestic Animal, Hagan 1981.
- 9 - Text Book of veterinary Medicine , Blood and Henderson, 1984.
- 10- Text Book of veterinary Immunology Tizard, 1983.
- 11- Veterinary Medicine; Blood and Henderson 1984.
- 12- Veterinary Ophthalmology ; Gellat; 1983

۱۳- اصول رادیوگرافی دامپزشکی تألیف دکتر برکشلی ، دکتر بهارمست -

انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۴۷

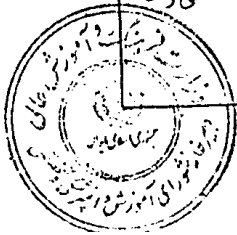
۱۴- ایمنی شناسی بنیادی - دکتر حسن تاج بخیر ، انتشارات دانشگاه تهران

۱۵- بیماریهای تنفسی در دامپزشکی ، تألیف دکتر عباسعلی اطمینانی - مرکز

نشر دانشگاهی ۱۳۶۴

۱۶- رادیولوژی دامپزشکی ، تألیف دکتر جهانگیر بهارمست ، دکتر محمدعلی راد

۱۷- مجلات علمی داخلی و بین المللی دامپزشکی از قبیل :

تاریخ .....
شماره .....
پیوست .....

تتمتگی

..... و Vet. Review و Am Vet. Research و A.V.M.A.

۱۸- مجلات علمی بین المللی دامپزشکی از قبیل :

..... و Am. Vet. Research و A.V.M.A. و Vet. Review

